

**ESTATUTS DE LA
JUNTA DE CAIXERS**

I

**PROTOCOLS DE LES
FESTES PATRONALS DE SANT LLUÍS**

Estatuts

---

1. PRESIDÈNCIA

El president de la Junta de Caixers és el batle o, en el seu lloc, el regidor de Festes. A les reunions que es facin, el president és qui elabora l'ordre del dia, juntament amb el caixer casat, que és qui exerceix el càrrec de vicepresident.

2. LA JUNTA DE CAIXERS

Està formada per:

- **President:** el batle o regidor de Festes. Representant de l'Ajuntament i administrador econòmic.
- **Caixer casat:** vicepresident. Substitueix el caixer batle en cas de ser necessari.
- **Caixer fadrí:** du la bandera del poble de Sant Lluís.
- **Caixer capellà:** representant de la parròquia de Sant Lluís.
- **Caixers vocals:** tres membres de l'assemblea de caixers encarregats de recollir i exposar a la Junta les idees dels membres de l'assemblea.
- **Caixer pagès**

I aniran acompanyats pel:

- Caixer municipal:** representarà la Policia Local de Sant Lluís.
- Fabioler**

Reunions de la Junta

La Junta de Caixers es reunirà tantes vegades com sigui necessari, amb l'aprovació prèvia del president. Les

funcions de secretaria passen a ser del secretari o secretària de l'àrea de Festes de l'Ajuntament, i a aquesta persona li correspon estendre les actes de les reunions de la Junta de Caixers.

3. ASSEMBLEA

L'assemblea elegeix els caixers que han de formar part de la Junta de Caixers, de la següent manera:

*El caixer batle serà el batle de Sant Lluís i, en cas de no poder ser-ho, delegarà en un regidor o en un cavaller.

*El caixer casat serà elegit per sorteig entre tots aquells que es vulguin presentar per al càrrec.

*El caixer fadrí serà elegit, d'entre els cavallers que es presentin al càrrec, aquell que hagi fet més anys de caixer de Sant Lluís. En el cas que dos o més cavallers coincideixin, serà triat el caixer de més edat.

*El caixer pagès serà elegit per sorteig entre tots aquells pagesos del municipi que es vulguin presentar per al càrrec. En el cas que, en el canvi de bienni, quedi desert aquest càrrec, podrà repetir la mateixa persona que en el bienni anterior hagi representat el càrrec, i així successivament fins que, amb el canvi de bienni, n'aparegui un de nou.

*Els caixers vocals, que en seran tres, seran elegits per sorteig entre tots aquells que es vulguin presentar per al càrrec.

La Junta serà elegida cada dos anys.

Els membres de la Junta no podran repetir el càrrec en el bienni següent, excepte en el cas de presentar-se per a un càrrec diferent i exceptuant el cas del caixer pagès.

Per poder formar part de la Junta de Caixers és indispensable tenir cavall propi, a excepció del caixer batle, el caixer municipal i la capellana.

4. EL CAIXER MUNICIPAL

El caixer municipal és un membre preferent del cos de la Policia Local de Sant Lluís. Se situarà sempre darrere del caixer batle i tindrà l'obligació d'assistir-lo per al bé de la festa. Serà triat entre tots els membres de la Policia Local que s'hagin presentat, i la durada del seu càrrec serà d'un any.

El caixer municipal acompanya els membres de la Junta de Caixers com el fabioler, però no hi forma part d'ella. Igualment, podrà ser convocat a les seves reunions.

Requisit per participar a les festes patronals

- Podran assistir a tots els actes de les festes patronals tots els caixers que figurin inscrits al padró d'aquesta localitat amb un any com a mínim d'antelació a la primera sortida de caixers que s'hagi de celebrar a Sant Lluís.
- Per poder participar a les festes patronals de Sant Lluís, els caixers hauran de tenir els 12 anys complerts.

- Serà obligatori participar als dos *jaleos* de les festes patronals de Sant Lluís (dissabte i diumenge) o, en tot cas, fer tanda amb una altre caixer.
- L'Assemblea de cavallers podrà convidar a participar a les festes patronals de Sant Lluís cavallers lluïzers de naixement que no estan empadronats en el municipi en l'actualitat però que ho han estat en un període de, com a mínim, 10 anys. Aquests cavallers perdran el dret d'entrar en els sorteigs per participar com a convidats a festes d'altres pobles.

Invitacions rebudes d'altres pobles

Les invitacions rebudes d'altres pobles seran ateses de la següent manera:

- Primer de tot, es farà un sorteig per elegir festa d'un altre poble per a **dos** de tots els **caixers** col·laboradors que durant l'any hagin participat en l'organització d'algun acte o d'alguna activitat (corregudes d'ases, cavalcada de Reis, acompanyament del Patge Reial o del pare Noel, mostra de bestiar per Sant Antoni, etc.). Aquesta festa serà afegida als altres sorteigs, i en cap cas no se'ls la restarà dels sorteigs següents.
- Tots els caixers que vulguin anar a festes d'altres pobles s'apuntaran a totes les festes que els interessin, i cada festa serà sortejada entre tots els candidats. Un cop fet el sorteig, cada caixer triarà només una festa de les que li hagin pogut tocar, per tant, si i n'ha de renunciar cap, aquesta serà novament sortejada entre els aspirants originals. Les places que al final siguin encara vacants seran sortejades de nou, en segones opcions.

Si un caixer que fa tanda a una festa renuncia a anar-hi, el seu company de tanda en quedarà també exclòs, i entrarà a participar-hi el suplent.

- Tindran prioritat en els sorteigs per participar en les festes d'altres pobles aquells que disposin de cavall propi.

Nombre de convidades a caixers de fora poble

- Es convidarà, reunida prèviament la Junta de Caixers, caixers d'altres pobles, de manera recíproca a les convidades rebudes; és a dir, es convidarà caixers dels pobles que convidin caixers de Sant Lluís, i en nombre igual. En qualsevol cas, es tindrà en compte que el nombre final de caixers no sigui excessiu.
- El caixer batle podrà fer un màxim de tres convidades.

Festes de Sant Lluïset

- Per poder participar a les festes de Sant Lluïset serà obligatori estar empadronat al poble de Sant Lluís amb un any d'antelació a la primera sortida.

Protocols

1- COMPONENTS DE LA QUALCADA

- a) **Fabioler:** munta damunt un ase, i du un fabiol i un tambor.
- b) **Caixer batle:** portarà el bastó de comandament.
- c) **Caixer fadrí:** du la bandera, que onejarà tots els dies de les festes patronals al balcó de l'Ajuntament, on la hi haurà col·locada el mateix caixer fadrí, acompanyat pel batle o el regidor de Festes, immediatament després del pregó.
- d) **Caixer casat**
- e) **Caixer capellà o capellana**
- f) **Caixer municipal**
- g) **Caixers vocals**
- h) **Caixer pagès**
- i) **Els cavallers**

La Qualcada ha d'anar en aquest ordre: fabioler, caixer fadrí, caixer casat, i després la resta de cavallers, tal com s'ha exposat. Després cavallers de fora poble, caixers vocals, caixer pagès, el caixer municipal, caixer batle i la capellana.

2. NORMES DELS COMPONENTS DE LA QUALCADA

- a) Els caixers saludaran, llevant-se la guindola, en passar per davant l'ajuntament, l'església i el domicili del caixer batle, i davant el caixer batle i la capellana en el moment d'anar a cercar-los o d'acomiar-se'n. En el cas de l'acomiadament, també, caldrà saludar els caixers casat, pagès, municipal i fadrí.
- b) El caixer fadrí no es llevarà la guindola ni durà la bandera en cap moment en posició horitzontal.
- c) Els caixers no fumaran ni beuran alcohol ni tampoc menjaran durant els actes.
- d) En cas d'indisposició del caixer batle, serà el caixer casat qui vetlarà pel bon desenvolupament de la Qualcada i en serà el responsable.
- e) Si un caixer per qualche motiu imperiós ha d'abandonar la Qualcada o el *Jaleo*, haurà de demanar permís al caixer batle per mitjà del caixer casat.
- f) Si durant la Qualcada o el *Jaleo* s'hagués de prendre, pel motiu que fos, alguna decisió, seran el caixer batle i també el caixer casat els encarregats de prendre-la.
- g) En cas que el caixer municipal s'hagi de retirar de la Qualcada, per algun motiu suficientment justificat, haurà de demanar permís únicament i exclusivament al caixer batle; llavors la Policia Local hi designarà un substitut, de manera, però, que aquesta designació no afecti el servei.

3. COMENÇAMENT DE LA QUALCADA – DISSABTE

Inici de la festa i de la Qualcada

Primer toc de fabiol

La festa començarà la vigília del darrer diumenge d'agost a l'hora acordada. Serà quan el fabioler anirà a recollir el caixer fadrí a ca seva, es dirigiran a l'Ajuntament a demanar permís per començar la festa i on el caixer fadrí recollirà la bandera de mans del batle; en cas que aquest sigui el caixer batle, la hi lliurarà el primer tinent de batle. Començarà oficialment la Qualcada amb el primer toc de fabiol. Després del replec dels caixers i cavallers, es dirigiran al Molí de Dalt, on esperaran tots els cavallers de fora poble, i tots aniran a cercar el caixer municipal, el caixer pagès i el caixer batle al pla de sa Creu i, finalment, la capellana al pla des Rector: davant d'aquests dos últims, tota la resta de caixers i cavallers hi faran un bot en forma de salutació. Quan tots els caixers i cavallers estiguin incorporats a la Qualcada, es farà un caragol pels carrers del poble.

Col·locació de la Qualcada

La col·locació de la Qualcada serà la següent:

Fabioler, caixer fadrí, caixer casat, cavallers de Sant Lluís, cavallers de fora poble, caixers vocals, caixer pagès, caixer municipal, caixer batle i capellana.

Completes

A l'hora convinguda, es dirigiran a l'església parroquial de Sant Lluís per assistir a Completes. Deixaran els cavalls i s'adreçaran tot seguit a l'Ajuntament. Quan arribin a l'Ajuntament formaran un passadís per on passaran el caixer batle i la capellana, que entraran per saludar la corporació i dirigir-se a Completes. L'entrada a l'església es farà per enmig del passadís format pels caixers, amb el següent ordre: batle, caixer batle, capellana, autoritats, i finalment la resta de caixers. El fabioler entrarà tocant el fabiol i ocuparà el seu lloc corresponent, i continuarà tocant mentre el caixer fadrí puja a l'altar per deixar-hi la bandera, que posarà en el seu suport. El caixer batle s'asseurà al costat del batle, en els bancs destinats a la corporació, en el cas de no coincidir els dos càrrecs en la mateixa persona. La capellana serà l'encarregat d'oficiar les Completes. En aquest acte els caixers més joves del municipi repartiran l'aigua-ros, mentre el fabioler toca les notes de "L'aigua-ros". Durant les Completes, els sis caixers més vells repartiran les espelmes, que seran enceses tot seguit.

Jaleo

Acabades les Completes, el caixer fadrí tornarà a agafar la bandera i tots els caixers, dalt els seus cavalls, passaran per davant l'església. Mentrestant el caixer batle, la capellana i el caixer municipal esperaran al cap de cantó entre els carrers de Sant Antoni i Sant Lluís. Durant aquesta estona, les autoritats, que hauran sortit darrere els caixers, s'hauran col·locat als seus llocs corresponents.

El caixer batle i la capellana es dirigiran on hi haurà la banda de música i les autoritats, saludaran i tot d'una començarà el *Jaleo*. A continuació entraran el fabioler i el caixer fadrí. El fabioler saludarà i continuarà; el caixer fadrí deixarà la bandera a la Presidència, on serà rebuda pel

batle o, en representació seva, pel regidor de Festes, i serà col·locada en un lloc visible. Tot seguit, el caixer fadrí tornarà al seu lloc a la Qualcada, i a continuació aniran entrant tots els caixers de dos en dos al *Jaleo*. Es faran tres voltes de *Jaleo*.

Durant el *Jaleo*, el fabioler prendrà lloc a la tribuna d'autoritats.

Durant el *Jaleo*, el caixer capellà anirà acompanyat del caixer batle i del caixer municipal, seguint els dos primers el següent ordre: primer el caixer batle i després la capellana.

En totes les entrades i sortides del *Jaleo*, els caixers saludaran les autoritats i la banda de música.

Caragol

A continuació, tots els caixers passaran acompanyats pel fabioler i el caixer fadrí, que recollirà la bandera de mans del regidor de Festes, i es durà a terme el Caragol per tots els carrers més cèntrics del poble.

Al final, i ja per acabar, es col·locaran el caixer batle, el caixer capellà i el caixer municipal al pla des Rector; i el caixer fadrí, caixer casat i caixer pagès davant del bar Sa Bodega per prendre comiat: la resta de caixers i cavallers passaran davant d'ells llevant-se la guindola per dir adéu.

Bandera

Finalment, el caixer fadrí deixarà la bandera en mans d'un municipal, que la col·locarà al balcó de l'Ajuntament.

4. DIUMENGE DE SANT LLUÍS

El diumenge, commemoració del Dia de Sant Lluís, patró de la població, els actes seran els mateixos que el dissabte, fins al moment de dirigir-se a missa.

Missa de Caixers

L'ofrena floral

A l'hora convinguda, els caixers s'adreçaran a l'Ajuntament per recollir les autoritats i aniran a la Missa de Caixers. Tota la comitiva entrarà pel passadís central de l'església, precedida d'una parella d'infants, amb vestits típics menorquins, que duran una panera de flors per a l'ofrena al patró de Sant Lluís, que entregaran al Sr. Rector en arribar davant l'altar.

Tant els caixers com les autoritats es col·locaran en els mateixos llocs que ocupaven el dissabte.

Consagració

El moment més important de la Missa serà el de la Consagració, en què el caixer fadrí agafarà la bandera i, amb un genoll en terra, la inclinarà davant l'altar, acompanyat de les notes del fabioler. Acabada la Consagració, la bandera serà tornada al seu lloc. Durant la missa, es repartirà aigua-ros, mentre el fabioler toca la cançó de "L'aigua-ros".

Una vegada acabada la missa, els caixers es dirigiran al *Jaleo* en el mateix ordre que el dissabte.

Jaleo

El *Jaleo* començarà com el dia anterior, i es faran dues voltes de *Jaleo* i una de repartiment de **canyes verdes i culleretes**. En aquesta darrera volta, la banda de música tocarà un pasdoble.

5- RECOLLIDA DE LES CANYES VERDES – DIA DE SANT LLUÍS

Després de les dues voltes del *Jaleo*, els caixers aniran passant un per un per la llotja on hi ha les autoritats per recollir la canya verda amb la cullera de plata.

El primer de recollir la canya verda serà el fabioler; el seguiran el caixer fadrí i el caixer casat, i la resta de cavallers d'un a un. A la volta següent, el caixer fadrí recollirà la bandera.

Seran els regidors i regidores de l'Ajuntament els encarregats de fer l'acte d'entrega de les canyes verdes als caixers i cavallers. Mentrestant, la banda de música seguirà tocant les alegres notes musicals.

Al final, i ja per acabar, es col·locaran el caixer batle, el caixer capellà i el caixer municipal al pla des Rector; i el caixer fadrí, caixer casat i caixer pagès davant del bar Sa Bodega per prendre comiat: la resta de caixers i cavallers passaran davant d'ells llevant-se la guindola per dir adéu.

Típica Beguda

En dissoldre's la Qualcada, es deixarà un màxim de mitja hora perquè tots els caixers puguin preparar-se per anar a la Beguda. Un cop reunits tots en aquest marge de temps, aniran en perfecte ordre a l'Ajuntament, on es farà la Beguda amb la resta de convidats i autoritats.

Abans d'iniciar la Beguda, es farà entrega de la bandera i el bastó al batle, qui dirigirà unes paraules als presents.

6- REPARTIMENT D'AIGUA-ROS

En finalitzar la Beguda, els caixers de Sant Lluís es repartiran en grups per dur a terme el típic repartiment d'aigua-ros per les cases del poble de Sant Lluís. Mentrestant, el fabioler anirà tocant la tonada de "L'aigua-ros".

7-VESTIMENTA

- La vestimenta haurà de lluir de forma impecable els dos dies de festa.
- **Els membres de la Junta de Caixers com també els caixers vocals i el caixer pagès** portaran corbatí blanc, per distingir-se de la resta.
- **Caixers i fabioler:** aniran tots vestits amb calçons, camisa i armilla blancs, calcetins i corbatí negres, levita i guindola del mateix color amb banda groga a la dreta, sabates negres, polaines, esperons cromats i fuet.
- **Capellana:** vestirà frac negre, capa clerical i armilla també negres, botes negres amb esperons i fuet, guindola amb una franja morada i guants blancs.
- **Caixer batle:** calçons, camisa, armilla i corbatí blanc, frac negre, botes negres, guants blancs, fuet i esperons,

i guindola amb doble franja groga a la dreta, a més del bastó de batle i la medalla de l'Ajuntament.

- **Caixer fadrí:** calçons, camisa i corbatí blancs, calcetins negres, levita i guindola negra amb banda groga a la dreta, sabates negres, polaines, esperons cromats i fuet.
- **Caixer municipal:** vestirà amb l'uniforme de gala de la Policia Local de Sant Lluís. Dit uniforme consta dels següents elements:
  - o Camiseta de màniga curta de color blau clar, amb els galons corresponents al càrrec que ocupi, placa de pit metàl·lica, escut de feltre en el braç dret amb l'escut del municipi i la inscripció *Sant Lluís*.
  - o Cordó blanc de gala.
  - o Camiseta interior de màniga curta de color blanc.
  - o Calçons de pinça de color blau marí.
  - o Cinturó de cordar, amb sivella de plàstic i escut de la comunitat autònoma.
  - o Botes de muntar.
  - o Guants blancs.
  - o Gorra de vuit puntes.

Els cavalls

- Els cavalls duran una brida adornada amb flors i llaços al cap, un estel al front, una gualdrapa, sella menorquina i coa replegada, aquestes dues darreres adornades amb flors i flocs. De cap manera hi podran participar cavalls castrats.
- El cavall de la capellana i el del caixer batle aniran sense ornaments. El cavall del caixer batle durà la gualdrapa que té l'Ajuntament per a aquest fi.

Notes addicionals:

- Les despeses derivades de tots els actes, així com altres despeses comunes dels diferents dies de festa, apareixeran reflectides a la partida de Festes dels pressuposts municipals.
- Els caixers que assisteixin als actes que se celebren a Sant Lluís hauran de cercar pel seu compte els estables per a la neteja i descans dels seus cavalls.
No obstant açò, la Junta de Caixers col·laborarà, dins de les seves possibilitats, si sorgís qualche problema.
-El caixer fadrí i el fabioler hauran de participar, durant la celebració del pregó, a l'acte d'entrega i col·locació de la bandera del nostre patró Sant Lluís al balcó de l'Ajuntament, acompanyant el batle i el pregoner. Hauran d'anar caracteritzats amb la típica vestimenta que correspon al seu càrrec.

Diligència de Secretaria.

Per fer constar que els presents Estatuts de la Junta de Caixers i Protocols de les Festes Patronals de Sant Lluís van ser publicats íntegrament en el BOIB núm. 25, de dia 13.02.10. Igualment, la darrera modificació efectuada va ser aprovada a la sessió plenària de dia 31.03.11, publicant-se definitivament la mateixa en el BOIB núm. 83, de dia 04.06.11.

Sant Lluís, 6 de juny de 2011